

Austriai Belgyiom.

Ezen folyó Mártzius Hónapnak 2-dikán illy Irásokat botsátottak az *Austriai Belgyiomnak* igazságosan való közönséges Kormányozói, *F. Maria Kristina* Hertzegné, 's Hitvese *F. Albert* Hertzeg, az oda való Rendekhez:

„Ö Felsőge, a' *Magyar* és *Tseh* Országai Király, a' mi Bátyánk, Sógorunk, 's mostani Főnk, meg küldötte hozzánk *Florentziából*, egy Kurir által, Irásban, maga gondolatait, a' mellyekkel van *Belgyiom* erántt, és meg hagyta nekünk, hogy adnánk azokat értésekre a' *Belgyiomi* Tartományok' betsültre méltó Rendjeinek, és több Lakosainak; azon Irásnak velek való közlése, és közönségesse váló tétele által, mellyet Ö Felsőge, még *Nagy Hertzegi* Fővel készített, olly véggel, hogy az, a' meg boldogúlt Tsászárnak halála után ki adattassék. Ugyan azon esetre reménységet vettünk Ö Felsőgétől az eránt, hogy a' közönséges Kormányozóságot nekünk fogja ajánlani, mellynek várása mellett sietünk a' Királyi parantsolatokhoz képest a' fellyebb említett Irásnak meg küldésével.

Bizik a' Király, hogy az Urak meg győzöttetvén az Ö jó gondolatai felől, úgy fognak róla itélni, mint illik; hozzája hajólnak, és semmi tekintetben tőle meg nem vonják, a' mivel tartoznak nékie. A a „Melly

„Melly szerentséseknek tartjuk magunkat, hogy mi közönfégés ki hirdetői lehetünk egy ilyen Uralkodónak, már külömben is előttünk rég időtől fogva külöuöffen esmeretes gondolatainak, és egyenes szívűségének, a' mellyért következésképpen jót állhatunk. — Melly szerentsések vagyunk, hogy az Ő hozzánk borsátort leg első parantsolatja által, egygy olly tselekedetre kívánja szolgálatunkat használni, melly hathatóffan vonhatja az Urak sziveiket ő hozzája, 's kaptsolhatja is el választ-hatatlanúl, és így a' mi óhajtásainkat is bé töltheri, úgymint a' mellynek tárgya tsupán az a' meg háboríthatatlan boldogság, mellyben bizonnyal részeltetni fogja Ő ezen Tartományokat, ha igaz szívvel hozzája téréndenek.“

„Az a' szives és állhatatos hajlandóffág, mellyel vóltunk mi szakadatlanúl a' *Belga* Nemzet erántt, és a' melly felől az Urak sem kételkedhernek, eléggé meg győzheri az Urakat a' felől, mirsoda érzékenységekkel telylyesedik ebben a' szempillantásban szívünk, és minémű szerentsének lennénk mi részesei, ha az Urak (a' mint nem is képzelherjük külömben), egygy olly egyeneffen és tisztán gondolkodó Fejedelem ajánlásának, 's magához való hivogatásának el fogadása által, módot 's alkalmatoffágot szolgáltatnak nekünk arra, hogy Hozzájok vissza térhesünk, Közöttök a'

Tar-

Tartomány javán munkálódhassunk, és mind inkább inkább meg győzhessük az Urakat azon indulatainkról, mellyekkel eddig is vi-feltettünk erántok, ezentúl is meg nem szü-nünk lenni.“ *Bonn 2 Mártz. 1790.*

Mária. Albert.

Következik a' *II. Leopold* maga ki nyilatkozatása.

Ö Felfége, a' Fő Herzeg, és *Toskánai* Nagy Hertzeg jelentia' *Belgyiomi* Rendeknek vóltaképpen, hogy Ö azok eránt, a' mellyek *Belgyiomban* estek, soha se nem útasíttarott, sem pedig meg nem kérdetett; hogy rehat Ö sem egy sem más úton nem vett tsak leg kissebb részt is mind azokban, valamellyek ott a' *Tsászár* uralkodása alatt történtenek, és különösen a' dolgok sorjának fel bontásában; sőt ellenben, a' mi magát illeti a' Nagy Hertzeget, tellyefféggel nem hagyhatta helyben az ott egynehány esztendőktől fogva el követett újjítasokat, főképpen az Örvendetes Bémenetelen (*Joyeuse Entrée **), a' Privilegiomokon és külön külön a' Tartományok Rendtartásaikon

A a 2

ej-

*) Minekelötte az Uralkodó *Brabantzia* és *Limburg* Tartományainak Kormányozásához fog, meg kell nékie esküdni az ősi szabadságokat magokban foglaló 59 Tzikkelyekre. — A' *Joyeuse - Entrée* nevezet alatt értetnek az említett Tzikkelyek.

ejtett minden férelmeket; nem hagyta jóvá nevezetesen a' Tanátsnak és Rendeknek el törlését, a' köz. Pap nevelő Háznak fel állítását, az Universitásnak másuvá által való tételét, a' Püspökök Hatalmokba és Jussaikba való avatkozást, az Apátúrfágoknak el törlését, valamint minden végzéseket, szabad akarat szerént való rontásokat, erőszakoskodásokat, melylyek majd egy, majd más idő szakaszokban vitettek véghez, és a' mellyek nem tsak közönségesen minden Törvényekkel, hanem különösen a' Tartomány Törvényecivel és szabadságaival is ellenkeznek. Nem vólt soha tetztzése szerént, a' Kerület Kapitányaira és az adó fizetésre nézve ki tsináltt új *Forma* is, és különösen a' házaknak fel kutatása, az erőszak tételek, pufztítások, és több illy szerentsétlen rendeletlenfégek, mellyek azon alkalmatossággal mentek végbe, midőn a' Katonafágot a' Tartomány ellen fel fegyverkeztették 's neki tüzesítették: holott az egyedül a' Tartománynak a' külső ellenfégek ellen való oltalmazója tartozik lenni. “

„A' Nagy Hertzég közönségesen jelenti, hogy Ő nem tsak nem hagyja helyben mind ezen lépéseket, hanem ezen kívül azt is vallya, hogy Ő *Belgyiomot* mindenkor úgy tartotta 's tartja még most is, mint egyyet az *Austriai* Ház' leg derekabb Tartományai közzül.

An-

Annak igazgatása formáját tökéletesnek találta, úgy hogy az a' Birodalom több Tartományainak is muſtra gyanánt lehetne, a' mint az ez eránt való értelmét még 1779-ben a' Tsáſzárné 's Királyné életében, mind szóval, mind Irásban is ki nyilatkoztatta. “

„Tudja Ö azt, miként az *Örvendetes Bémenetel* szerént vallást tett a' *Belgyiomi Fejedelem* az erántt, hogy az alatta lévők nékie ſemminémű dolog eránt való kívánſágát vagy akaraját ne legyenek kötelesek tellyesíteni, mihelyt maga meg nem tartja a' Kötést, mellyre meg esküdt közönfégeffen: de hiszi azt is, hogy az ö Privilégiomaiknak az említett Fejedelem által lett meg ſértődéséből nem háromolhat valamelly kár annak Örökösére, 's annak minden más Európai Hatalmaſſágok által meg erőſsítettett Kötéseknek erejek szerént való rendes Követőjére az Uralkodásban; de a' ki leg kiffebb részt ſem vett ſem egy, ſem más módon azon Bántásokban, mellyek eránt méltó panaffzok vagyon a' *Belgáknak*, 's a' mellyeket nem hogy eſzközlött volna; hanem inkább ſoha is jóvá nem hagyott, és moſt meg fordít, tőlök el áll, és róllok végképpen le mond. “

„Bizodalma van a' Nagy Hertzegnek, hogy mivel az ö dolga valóſággal úgy vagyon, mint az elő adás tartja, és a' *Belgyiomi Rendek*

dek az ő gondolkozásának módját helybe hagyják; tehát ők is hajlani fognak hozzája, 's nem fogják kétségsbe hozni abbéli igazságát, hogy ő, sem magára, sem az Uralkodásban való Fel-Váltóira nézve, azon Jussokról le nem mondhat, mellyeknek a' születés által Örököse. Ő semmit nem kíván egyebet, hanem hogy a' *Belgyiomi* Rendekkel igaz egyeffégre lépheffen, 's velek egyet értvén tehesse, a' mi tenni való. Meg vagyon Ő arról győztetve, hogy a' Fejedelem egyedül a' maga népének javára állíttatott elől, és ha különben tselekeszik, meg nem állhat, hogy, minekutánna a' Fejedelem meg esmeretett a' néptől Uralkodónak, 's méltóságában meg erősítetett: egyedül a' Törvények' és a' Tartomány' igazgatásának már egyszer megvetett fundamentomai szerént országolhat 's tartozik országolni, hogy Ő a' Rendeknek szabad meg egyyezések nélkül leg kissébb változtatást sem tehet; hogy ő semmi adót nem vethet a' Tartományra, hanemha a' Rendeknek szabad meg egyyezésekből, a' kik egyedül esztendei fel segéllés formául fognak arra reá állani, és tsupán akkor fogják azt több időre is adni, ha tökéletesen meg mutatódik nékiek, mi végre kívánatnak azok, 's meg várhatja a' Nemzet, hogy arról, valamint a' több jövedelemről is szoros számot adass.

adasson az Uralkodó, maga Ministerei által, az esztendő végén.“

„Ezen Fundamentomos Igazságoknál fogva, ajánlja a' Nagy Hertzeg a' *Belgyiomi* Rendeknek közönségesen, és különösen minden Tartománynak, az *Örvendetes Bé menetelnek*, és minden külön külön való Privilegyiomaiknak tellyes meg erősítését. E' felett fogadja, hogy minden meg történtekekről egy árallyában egészen és tellyesféggel el felejtkezik, 's igéri, hogy senki után is, a' már el múlt dolgok között valamelyikért, vagy egy, vagy más módon vizsgálódnai, azt háborgatni 's bántani nem lehet; hogy az előbbeni Igazgatás alatt szolgált Személyek között egy sem folytatharja tovább a' maga hivatalát, vagy léphet újjolag régi Tisztségébe, a' Rendeknek jóvá hagyások nélkül; hogy valamint az Igazság ki szolgáltatására, úgy más üres hivatalokra is, idegeat nem lehet alkalmaztarni, és hogy a' fővebb hivatalokra tsupán azon 3 Személyek között fog választani a' Fejedelem, a' kiker a' Tartományoknak Rendjei fognak ki mutatni; hogy a' Köz. Kormányozóknak vagy a' Fejedelem Házából, vagy született Belgáknak kellettik mindenkor lenni; hogy a' Ministerek, és a' Katonai Seregnek Vezére született Belgák, és a' Köz. Kormányozóknak alattok legyenek; hogy

hogy a' Rendek' meg egyyezésekkel fognak új Regementek fel állíttatni, azok a' Tartományok' neveikről fognak nevezetni, Tisztjeik Hazafiakból választatni, és a' Tartomány Rendjeinek Elő-mutatására fellyebb emeltetni; hogy a' Katonafág a' Fejedelemnek, és a' Rendeknek fog meg esküdni, és a' Rendek-akarattok nélkül semmi név vagy szin alatt a' Tartományban, vagy a' Tartományon kívül ez vagy amaz végre nem fordíttathatik, hanem csak a' külső ellenségek ellen való oltalmazásra, és a' Tartományban a' jó rendnek fenn tartására, ha mikor vagy a' Rendek, vagy a' Városi Tanátsok kívánnák Irások által illy végre a' seregeket; hogy a' Papi dolgokra nézve, minden a' Püspökök által fog el igazítódni, a' kiknek hatalmokban lessz, magok közt Nemzeti Gyűlést, valamint különös és Megyebéli Zsinatokat is tartani, az Ekklésiai Fenyítéknek, magok el látások szerént lehető fenn tartása végett; hogy a' különös Pap nevelő Házaik a' Megyéknak az ő Fő Hatalmok alatt maradnak, semmit nem tartozván függeni a' kormányozó Széktől; a' közöns. Pap nevelő Házról pedig semmi szó nem fog többé lenni; hogy az Apátúrságok, Káptalanok, és a' még most meg levő Társaságok örökre, és minden mellesleg való reájok Vigyázó „nélkül, a'
 ma-

magok valóságokban meg állanak, és a' Papi Kassza a' Rendek kezébe fog, a' vele való bánás végett, által adatni; hogy a' főbb Dolgok a' minden Tartományoknak Deputátusaikból álló Közöns. Rendek által fognak meg vizgáltatni, a' kik magok tettések szerént, a' kormányozó Széknek előbbi engedelmé nélkül egyyüvé gyűlhetnek, hogy a' Fejedelem, a' Köz. Rendek' meg egyyezések nélkül femmi új Törvényt nem hozhat; hogy minden Törvénynek, vagy új Rendelésnek tsak akkor lehet Törvényi kötelező ereje, ha az külön külön minden Tartomány Tanáttsa által törvényeffen meg erősítetik, melly is ez eránt meg kérdheti a' Rendeker. Azon eserre, ha valamelly nehézfég adná elől abban magát, nem lessz a' Törvénynek mind addig femmi ereje, míg a' dolog a' Rendek eleibe nem megy; hogy a' Közöns. Rendekké öszve gyűlt Rendjei minden Tartományoknak, valahányszor magokat meg bántattaknak találják, mind annyiszor ellent állhatnak, és a' magok panasszaikat, értelemeiket fel fedező Irásaikat, és akármelly elő-mutatásaikat, a' mint magoknak fog tertzeni, mindenkor, és minden dologban, Irásaik, vagy Deputátussaik által egyeneffen a' Fejedelemhez küldhetik, 's elébe terjeszthetik, nem lévén szükség előre a' Kormányo-

nyo-

nyozó Széktől az erántr engedelmet kérni, és a' Ministereket, vagy magát is a' Közöns. Kormányozót eszközül fel venni; hogy a' Kormányozó Szék, a' Rendeknek szabad és tellyes meg egyezések nélkül, semmi pénzt el nem küldhet a' Tartományból; azon kívül, a' mi a' Korona Jöszágaiból bé jön, a' Tartomány több jövedelmét magában a' Tartományban kell használni, 's a' Fejedelem szolgálatjára tsupán szükfég idején fordítani; hogy mind arra, valami a' Rendeknek, a' Tartományon belől való el intézéséhez tartozik, különösen a' mi az adókat 's azoknak fel osztását, a' Tartomány jövedelmét, a' vámokat, dézmákat, 's a' t. valamint az Ispotályokkal, és Fundátziókkal való bánást is illeti, a' külömbkülömbféle Tartományoknak Rendjei fognak vigyázni, 's úgy bánni, a' mint magok leg jobbnak fogják itélni, és a' kormányozó Szék tellyefféggel nem tartozik magát abba belé avatni. Továbbá szabadon tehernek a' Rendek minden közép rendű Hivatalbélieket a' Tartományban. “ —

„Ezek azok a' Feltételek, mellyeket ajánl Ö Felsege a' *Belgyiomi* Rendeknek; szabadokká haggya mindazáltal, hogy még ezekhez akarmelley más Ragasztékot, vagy Tzikkelyt is hozzája adhassanak, a' mellyet
szük-

szükségesnek, hasznosnak és alkalmasnak fognak itélni, a' végre, hogy az által, a' magok Tartományoknak állandó tsendességét és boldogságát jó lábra helyeztethessék. Privilégyiomaiknak meg sértését, a' fundamentomoknak, mellyen állanak, meg tántorítását, 's szabadságoknak el rontását még a' követerkezendő Uralkodókra nézve is lehetlenné tegyék. — Mit kívánhatnak ezeknél többet a' Belgák!!!

Béts.

Tegnap előtt némelly Irásait égettette meg a' meg boldogúlt Fejedelemnek (mint befzéli) *II. Leopold* Király. --- Hirrelen kerészttül akartak a' papirosoknak el égetésén esni, a' kikre bizatott vólt a' dolog: azért is olly fokar tettek a' tüzre egyszerre, hogy a' láng magassan fel ment a' kéménybe, és a' füst vastagon omlott belőlle. Ugyan azért a' harangokat is fére verték. — A' Nemes Magyar Testőrzökön, lovas és gyalog Katonákon kívül, sok nép fel sereglett az Udvarba; annyival is inkább, mivel reménylette, hogy talám ez alkalmatossággal szemlélheti avagy tsak az ablakból ki könyökölve az új Fejedelmet, kinek látásához mind eddig nem lehetett szerentséje. — De nem lehetett ez úttal is. — A' lárma esett délutáni 4 óra tájban.

Az

Az említett napon, drága szép Magyar öltözetben jelent meg Magyar Ország Birája Gróf *Zichy* Károlyné ö Excell. ja született *Khevenhüller* Grófné, a' Magyarokat betsülő 's szerető *H. Kaunitz* ebédjén.

A' *Posonyi* Dámák meg kérték a' napokban Vitze Cancellarius Gróf *Teleki* Sámuelné ö Excell. jat, született *Bethlen* Grófnét, hogy a' maga jeles Magyar öltözeteiből engedne egyet mustrául, mellynek formájára készíttethetnének ök is magoknak, a' jó íz regulái 's tettzések szerént való Magyar köntösöket. — A' Közbenjárójok vólt *Szétsény* Grófné ö Excell. ja. Meg nyerték, a' mit kértek. — Igen jó helyen kereskedtek a' magyarosodni készülő Dámák, ruhára nézve; de a' külömbkülömbféle gyönyörű Magyar Könyvek erántt is lehetne ott tanácsot kérdeni, lehetne egyy igaz virtusokkal ékeskedő Fő Asszonyfágnak is formáját venni.

Ezen Hónapnak 16-dikán, dél előtt, adták bé a' Fejedelemnek, az *Alsó-Austriai* Rendek azon Representátziót, mellyet a' legközelebb tartott közöns. Tartományi Gyűlésekben készíttettek.

Ezek után, a' *Gallitziái* Rendeknek 4 Küldöttjeiket, név szerént *H. Jablonovszky* Stanislaust, *Ossolinszky* József, *Potocky* Miklós, és *Batowsky* Grófokat botsátotta

a'

a' Király magához, 's velek nagy kegyelmességgel méltóztatott beszélni. — Az említett Deputátus Urak (úgy beszélik itt) abba járnak, hogy *Galitzianak* 's *Lodomerianak*, Magyar Országgal való egybe kaptsoltatását meg nyerheffék.

Nemzetünknek 's a' Katonai Rendnek is néminémüképpen betstelenfégére szolgáló gonofzfágot vittek véghez ezen hónapnak 16-dikán, két vagy három magyar Granatérosok. T. i. estvéli 10 óra tájban, a' belső és külső Város között, két Polgárnak az útját el állották; eggyiket halva, a' másikat pedig véreffen hagyták: tsak hogy a' pénzt, melly azon két szerentsétleneknél találánd lenni, magokévá teheffék. — Nagyon el felejtették ezen gonofztévök, mi végre tart Katonát a' Státus: t. i. a' *külső* és *belső* bátorlágnak fenn tartására!

* * *

T. *Fehér György*, *Posonyi* Nevendék Pap Úr, ezen itt következő Versekkel; — mint maga, és az egész T. Nevendék Papfág háládatosságának áldozatjával, kívánta, T. *Pétzeli* József Úr' buzgó Hazafiságát, az egész Haza előtt *JÓSEF* Napjára meg tisztelni:

ARANY

A R A N Y A L M A.

A' *Sans-Souci*-i Filofofus' képzelődései
szerént.

Mi foványok vagytok minden gyümöltreink,
Mellyeket nevelnek termékeny mezeink!
Hogy ha egybe verlek ama szép almával,
Mellyet *Hespéria* termett nagy számával.
Arany gyümölds volt az tsuda kéfttetéffel,
Hódítta sziveket, első rá nézéffel,
Kik többre betsülték az igaz kintseket,
Mint másféle minden kényes gyümöltreket.
El jutván *Tzipria* szigere szélére
Énéas is szert tett ennek gyümöldsére.
Midön két galambot követ ő reptőkben,
Arany alma ágot talál az ernyőkben *).
'S illy drága gyümöldsöt kinek áldozának?
Halavány árnyékok' gyászos Affzonyának.

Hogy ha a' szerentse annyira szeretne,
Hogy e' szép kintséből vélem részt vetetne,
Jobb gondját viselném szép ajándékának;
Nem áldoznám én fel azt *Proserpinának*.
Eggy olly nagy Hazafit keresnék széltében,
Kinek egész Haza tapsol örömében;
A' hív Hazafiak borostyánt ültetnek,
Mellyet Unokáink fejére rehetnek;
'S el

*) *Aeneis* 17 Könyv. 190 v.

'S el fáradhatatlan példás munkásága.
 ---PÉTZELI-é lenne arany alma ága.

Lengyel Ország.

A' Király, Febr. 26-dikán, egy szép Beszédet mondott az Ország Gyűlésében, mellyben, Hazájához vonzó indulatjának fontos ki nyilatkoztatása mellett, minden-némű drága Köveit, a' Sereg' fel állítására meg kívántató költség' pótlására ajánlotta, és az Ország' Naggyait is a' maga példája követésére indította. — Ezen gyönyörű, és minden Király szájába illő Beszédeken végezte szavait: Én, és a' Nemzet, csak *Egyet*, és nem *Kettőt* teszünk, mellyről, a' mint reménylem, egészen meg lesznek az Urak (a' Rendek) győztetve. — Igen sok Követői találkoztak a' Királynak, — Urak, és Affzonyfágok.

— — — — —
 — — — — —
 — — — — —
 — — — — —

J E L E N T É S.

Az el múlt Hónapban egy szép Magyarországgal
 készült Tudósítás jött ki *Szebenben*, Erdélyország-
 ban,

ban, a' mellyben egy Társaság: *Erdélyi Magyar Hírvivő* nevezet alatt kívánja munkáját az elő-fizető Uraknak Postán meg küldeni, Aprilisnek eleitől fogva ugyan Juniusnak végéig, minden héten egyszer 1 for. 30 kr. ért; Juliustól fogva pedig Detzember végéig, minden héten kétszer, 3 forintért, és így az első 9 hónapok alatt 1 Aranyért. — A' pénzt ilyen boríték irás alatt lehet *Szebenbe* szállítani: *A' K. Fő Pósta Hivatalhoz Nagy Szebenbe.* A' melly érdemes Hazafiak pedig valamelly Jelentéseket, vagy Tudósításokat kívánnak az említett Társasággal közleni, Leveleiket illy feül irással méltóztassanak útasítani: *Az Erdélyi Magyar Hírvivő Iréinak adassék. N. Szeben Hochmeister Márton Könyvnyomtatónál.* — Míg a' Had fog tartani: addig kiváltképpen a' hadi Történetek meg irásában lesz foglalatos a' Társaság: de a' Had el múltával is fogja hafznos 's ditséretes tzélú munkáját folytatni, az olly dolgoknak közre bocsátása által, mellyek a' Tudományok, ősi Törvényeink, a' szabad mesterfégek, mezei gazdaság és a' kereskedés rendjébe tartoznak. Mind ezekhez fog járúlni Nemzetünk Naggyai' viselt dolgaiknak elő adása is. — Ezen nemes szándéknak hathatós elő mozdítását, kedves Hazánkfiainak buzgó indúlatjokba ajánljuk.

* * *

A' 346-dik Levélen az 1787 helyett: 1784 kell olvasni; a' Febr. 18-dika helyett 17-et; a' 19-dik helyett 18-at.

Költ *Bétsben*, Mártziusnak 19-dik napján.

